

POSUDEK

oponenta na magisterskou práci

Jméno a příjmení: Diana Brabcová

Téma práce: Neúplná rodina, náhradní rodinná péče

Autorka, Diana Brabcová, se ve své magisterské práci rozhodla zaměřit na problematiku neúplných rodin a rodin náhradních. Vzhledem ke změnám v naší společnosti v posledních desetiletích se jedná o velmi aktuální téma.

Práce je členěna do tří kapitol. V první z nich autorka uvádí obecné sociologické a psychologické informace o rodině v naší společnosti, druhá část je věnována problematice rodin neúplných – rozvodu, úmrtí rodiče a psychickým následkům u potomků vyrůstajících v neúplných rodinách. Poslední kapitola je zaměřena na téma náhradní rodinné péče, historii této instituce, záležitosti adopce, pěstounské péče a poručnictví.

Autorka ke zvolenému tématu přistupuje velmi citlivě, text je formulován kultivovaně po stránce gramatické i stylistické. Je obohacen grafy, jež vhodně ilustrují uváděné informace. Práce však v této podobě obsahuje závažné nedostatky. Prvním z nich je její nevhodně zvolená koncepce. Téma je vymezeno velmi široce, každá z uvedených tří kapitol by při trochu důkladnějším rozpracování vyžadovala samostatnou rozsáhlou monografii. Takto zůstává autorka pouze na povrchu problematiky a uvádí informace vesměs obecně známé.

První z kapitol je z hlediska tématu práce redundantní. V úvodu autorka nestanovila její cíl, tj. nedefinovala, jaké nové poznatky má práce přinést. Vzhledem k jejímu čistě kompilačnímu charakteru však práce nové informace nepředkládá, ačkoli se nabízí dostatek možností. Při zpracovávání čistě psychologického tématu v rámci magisterských prací, jež navíc, jak autorka sama uvádí, je dnes vysoce aktuální, je samozřejmým standardem empirická, výzkumná část kvalitativního či kvantitativního druhu. Pokud se již autor eventuálně rozhodne pro teoretický charakter práce, předpokládá se, že přistoupí k dané problematice ze zcela nového pohledu. V tomto případě bylo možné provést například analýzu zákonů a běžné praxe týkající se náhradní rodinné péče v různých zemích, jejímž závěrem by byly například návrhy na možné změny, které by situaci u nás pomohly zlepšit.

Při zpracovávání tématu autorka vychází pouze z české literatury, navíc zde chybí citace z odborných periodik, které prezentují informace v aktuální a přesnější podobě než monografie. Název kapitoly 1 „Vývoj rodiny“ je nevhodný.

Většina poznatků, jež autorka uvádí, je vágních a čistě schematických, například výčet očekávání mužů a žen na s. 5-6. Jsou-li v textu již užity, měla by je provázet patřičná analýza a reflexe. Mnohá tvrzení jsou nejen povrchní, ale i chybná. Např. „*Na začátku každého vztahu je primární podmínkou zamilovanost...*“ (s. 5), dále: „*Jestliže je dítě jedináček, není jeho komunikace s vrstevníky přirozená.*“ (s. 11), či: „*Pro všechny výše popsané věkové kategorie lze obecně říci, že se dítě (po rozvodu) ve škole jeví jako vyrovnané s realitou (chce si ušetřit hanbu)*“ (s. 30). Uvedené jistě do jisté míry platí, ale vždy jen u určitého procenta populace (poslední výrok platí například poněkud častěji u dívek, méně často u chlapců). Podobných nepřesností je v textu celá řada.

Autorka je zcela jistě schopna zpracovat téma na odbornější úrovni. Navrhuji tedy přepracování práce ve smyslu uvedených připomínek. V této podobě ji navrhuji ohodnotit „nedostatečně“.

Mgr. Pavlína Janošová, Ph.D.

